Zadania uzupełniające do rozdziału 2.

Logika

Zadanie 1. Udowodnij metodą zero-jedynkową poniższe tautologie:

- a) prawo podwójnego przeczenia
- b) prawo zaprzeczenia implikacji
- c) prawo kontrapozycji 🗵
- d) prawo łączności alternatywy
- e) dowolną z pozostałych w teorii tautologię 🗵

Zadanie 2. Niech A,B,C będą dowolnymi zbiorami. Udowodnij przy pomocy logiki matematycznej poniższe prawa rachunku zbiorów:

- a) $(A \cup B) \cup C = A \cup (B \cup C)$
- b) $(A \cap B) \cap C = A \cap (B \cap C)$
- c) $(A \cup B) \cap C = (A \cap C) \cup (B \cap C)$
- $d) (A \cap B)' = A' \cup B'$

Zadanie 3. Na przykładzie dwóch poniższych zdań wyjaśnić, dlaczego nie można przestawiać kolejności różnych kwantyfikatorów:

Zdanie 1:

$$\forall x \in \mathbb{N} \ \exists y \in \mathbb{N} : \ x < y.$$

Zdanie 2:

$$\exists y \in \mathbb{N} \ \forall x \in \mathbb{N}: \ x < y.$$

☑ Zadanie 4. Wymyślić przykład "z życia wzięty" pokazujący podobną różnicę jak w zadaniu powyższym, że zamiana kwantyfikatorów tworzy nowe, inne zdanie.

Zadanie 5. Oceń wartość logiczną poniższych zdań, a następnie napisz ich zaprzeczenia:

a)
$$(3^2 + 3^2 + 3^2 \neq 3^3 \Rightarrow 101 + 106 \in \mathbb{P}) \Rightarrow (3, (7) \le 3, 7(7) \land 43^2 + 44^2 \neq 45^2)$$

- b) $(8 \nmid 2 \land 4\sqrt{2} \leqslant \sqrt{30}) \lor (3 + \sqrt{2} \neq 7 \sqrt{2} \lor 0 = 2^0)$
- c) $\exists x \in \mathbb{N} \ \forall a \in \mathbb{R}_-: a^x 1 = 0$
- d) $\forall a \in \mathbb{R} \ \exists b \in \mathbb{R} : \ a \cdot \frac{1}{b} = 1$

Nierówności między średnimi

Poniższe zadania w większości pochodzą ze zbioru Pazdro.

Zadanie 6. Wykaż twierdzenie o sumie liczby i jej odwrotności dwoma sposobami: przy użyciu wzorów skróconego mnożenia oraz przy użyciu nierówności między średnimi.

Zadanie 7. Wykaż, że jeśli suma dodatnich liczb a, b jest równa 3, to $a \cdot b \leq 2\frac{1}{4}$.

 $\boxtimes$ Zadanie 8. Wykaż, że jeśli liczby x, y, z są dodatnie oraz 9x + y + 3z = 18, to $8 - xyz \geqslant 0$.

Zadanie 9. Wykaż, że jeśli dodatnie liczby p, q, r spełniają nierówność p+q+r>2, to $3(p^2+q^2+r^2)>4$.

Zadanie 10. Wykaż, że jeśli x i y są liczbami dodatnimi oraz $xy = \frac{1}{4}$, to $4(1+x)(1+y) \geqslant 9$.

 $\boxtimes$ **Zadanie 11.** Wykaż, że jeśli liczby x, y są dodatnie, to $\frac{2x^2 + 2y^2}{xy} + 3\left(\frac{x}{y} + \frac{y}{x}\right) \geqslant 10.$

 $\boxtimes$ Zadanie 12. Wykaż, że jeśli x > 0, to $x^3 + \frac{4}{x^2} + \frac{54}{x} \geqslant 18$.

Zadanie 13. Wykaż, że jeśli $a \neq 0$, to $a^4 + \frac{128}{a^2} \geqslant 48$.

Zadanie 14. Wykaż, że jeśli liczby a, b są dodatnie oraz a + b = 12, to $(2 + a)(2 + b) \le 64$.

Zadanie 15. Wykaż, że jeśli liczby a, b, c, d są dodatnie, to $\frac{2a+c}{b} + \frac{b+5d}{c} + \frac{2bd+5ac}{ad} \geqslant 16$.

Zadanie 16. Wykaż, że jeśli liczby a, b są dodatnie, to $5 \cdot \left(\frac{a^2}{b^2} + \frac{b^2}{a^2}\right) + \frac{6(a+b)^2 - 12ab}{ab} \geqslant 22$.

Zadanie 17. Wykaż, że jeśli liczby x, y, z są dodatnie, to:

$$xy(3x + 2y - 4z) + yz(y + 3z - 4x) + xz(x + 2z - 4y) \ge 0.$$

Zadanie 18. Wykaż, że jeśli liczby dodatnie a, b spełniają nierówność $a + b \ge 1$, to $a^4 + b^4 \ge \frac{1}{8}$.

Zadanie 19. Wykaż, że jeśli liczby a, b, c są dodatnie, to:

$$\frac{1}{\sqrt{ab}} + \frac{1}{\sqrt{ac}} + \frac{1}{\sqrt{bc}} \geqslant 2\left(\frac{1}{a+b} + \frac{1}{a+c} + \frac{1}{b+c}\right).$$

Zadanie 20. Udowodnij, że dla dowolnych liczb dodatnich a, b zachodzi nierówność $2\sqrt{a} + 3\sqrt[3]{b} \geqslant 5\sqrt[5]{ab}$.

Zadanie 21 (3 OM. I stopień). Udowodnij, że dla dowolnych liczb $u, v, w \ge 0$ zachodzi nierówność $u^3 + v^3 + w^3 \ge 3uvw$.

Zadanie 22. *Udowodnij następującą nierówność:

$$\forall n \geqslant 2: \quad \frac{1}{1} + \frac{1}{2} + \ldots + \frac{1}{n} < n\left(1 - \frac{1}{\sqrt[n]{n}}\right) + 1.$$

Kombinatoryka

Zadanie 23. Oblicz:

a)
$$\sum_{n=1}^{3} \frac{n}{n+2}$$

b)
$$\sum_{\substack{n=2\\5}}^{5} \sqrt[n]{2}$$

c)
$$\sum_{n=2}^{5} (2n-1)^3$$
  $\boxtimes$

Zadanie 24. Oblicz:

b)
$$(n+1)! - n!$$

c)
$$\frac{(n+5)!}{(n+3)!}$$

d)
$$\frac{(n+3)!(3n)!}{(3n+1)!(n+2)!}$$

e)
$$\binom{7}{3}$$

f)
$$\binom{13}{9}$$
  $\boxtimes$

g)
$$\binom{100}{98}$$

h)
$$\binom{8}{2} - \binom{6}{4}$$
  $\boxtimes$

Zadanie 25. Oblicz korzystając ze wzoru dwumianowego Newtona:

a)
$$(\sqrt{3} + 3)^4$$

b)
$$(\sqrt{6} - \sqrt{2})^5$$

c)
$$(\sqrt{2} + \sqrt{3})^6$$
  $\boxtimes$ d) $(2x + y)^4$ e) $(x - y)^5$ $\boxtimes$ f) $(x^2 + \frac{1}{x})^4$

d)
$$(2x+y)^4$$

e)
$$(x-y)^5$$

f)
$$(x^2 + \frac{1}{x})^4$$

g)
$$(c-1)^7$$

Zadanie 26. Wyznacz siódmy wyraz rozwinięcia $(2x - \frac{1}{4})^{10}$.

 $\boxtimes$ Zadanie 27. Wyznacz ósmy wyraz rozwinięcia $\left(3x - \frac{1}{\sqrt{3}}\right)^{11}$.

Zadanie 28. Oblicz:

a)
$$\binom{2022}{0} + \binom{2022}{1} + \binom{2022}{2} + \ldots + \binom{2022}{2021} + \binom{2022}{2022}$$

b)
$$\binom{n}{0} - \binom{n}{1} + \binom{n}{2} - \binom{n}{3} + \dots + (-1)^n \binom{n}{12} = \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} (-1)^k$$

c)
$$\binom{9}{1} + \binom{9}{3} + \binom{9}{5} + \binom{9}{7} + \binom{9}{9}$$

d)
$$\binom{12}{0} + \binom{12}{2} + \binom{12}{4} + \ldots + \binom{12}{12}$$
  $\boxtimes$

 $\boxtimes$ **Zadanie 29.** Wyprowadź wzór na $\binom{n}{0} + \binom{n}{1} + \binom{n}{2} + \ldots + \binom{n}{n-1} + \binom{n}{n} = \sum_{k=0}^{n} \binom{n}{k}$. Czym jest ta suma

biorąc pod uwagę interpretację kombinatoryczną symbolu $\binom{n}{k}$?

Zadanie 30. Wyznacz współczynnik stojący przy wyrażeniu:

a)
$$x^3y^4$$
 dla $(x+2y)^7$

b)
$$a^{15}b \, dla \, (a+3b)^{16}$$

c)
$$a^5 \text{ dla } \left(a^3 + \frac{1}{a^2}\right)^{15}$$

Powtórzenie

Zadanie 31. Wiedząc, że $\log_{12} 4 = a,$ oblicz:

a) $\log_{12} 48$

c) $\log_{12} 27$

b) $\log_{12} 3$

d) $\log_{12} \frac{1}{4\sqrt{3}}$

 $\boxtimes$ Zadanie 32 (matura maj 2021). Niech $\log_2 18 = c.$ Oblicz $\log_3 4$

Zadanie 33 (matura próbna 2015). Niech $\log_{24}6=a.$ Oblicz $\log_6256$

Zadanie 34. Niech $\log 15 = c$ ora
z $\log_{20} 50 = d.$ Oblicz $\log_9 40$

 $\boxtimes$ Zadanie 35. Niech $\log_{30} 3 = c$ ora
z $\log_{30} 5 = d.$ Oblicz $\log_{30} 8$

Zadanie 36 (matura maj 2018). Udowodnij, że dla każdej liczby całkowitej k i dla każdej liczby całkowitej m liczba $k^3m - km^3$ jest podzielna przez 6.